

כיצד מוכיחין?

עלון מס' 2

האם ניתן להוכיח את הקמצן?

עצמותיו, ונעליו מלאות בוץ מכל כיוון אפשרי...

הוא לא היה טיפש. הבין מייד שמדובר בהתרמה כזו או אחרת. לכן, עוד לפני שרבי מאיר שפירא פצה את פיו, מיד אמר לו בעל הבית: לא תוכל להכנס לביתי. אינני חפץ שקרקע ביתי תתלכלך מבוץ...

השיב כנגדו רבי מאיר שפירא בשנינות האופיינית רק לו: הנה כי כן רואה אני שאתה מקיים בהידור רב את "ברוך מרחם על הארץ". מעתה אציע לך להתקדם ולקיים אף את הפיסקה הבאה: "ברוך מרחם על הבריות..."

בעל הבית חייך, והרים את תרומתו ביד נדיבה עם חיוך רחב.

כאשר ראש ישיבת חכמי לובלין הנודע, הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל, הרחיק נדוד עד לארצות הברית כדי לקבץ תרומות לישיבתו, שמע על גביר בעל נכסים, שומר תורה ומצוות המתגורר שם.

רבי מאיר שפירא לא היסס, ולמרות שאותו יום היה גשום וסוער, פנה לביתו של הלה כדי לזכותו במצוה יקרה זו של תמיכה בלומדי תורתנו הקדושה, תלמידיו האהובים.

הוא הקיש על הדלת בהיסוס, ובעל הבית בכבודו ובעצמו פתח לו את הדלת. בעל הבית הביט נכחו וראה לפניו אמנם יהודי של צורה, אך כולו רטוב עד לשד

להמשך קיומו של העלון, למי שמכיר בערכו וחשיבותו, מתקבלות תרומות לע"נ, או לשמחות וכדו'

לתרומות/הנצחות, או לקבלת העלון באימייל, וכן לתגובות: blu.israel@gmail.com

אל תאכל תאנה!

שנה אחת הביאו לטיש פרי שהיה בחזקת מתולע.

הריז'ינער ציוה להניח את הפרי על השולחן בשעת עריכת הטיש, ולא לאוכלו!

שאלו אחד מבניו: אם כן למה להניחו על השולחן?

השיב לו הריז'ינער: הקב"ה ברא פרי זה כדי שנראה אותו, נחפוץ ונשתוקק לאוכלו, ולא נאכל אותו - מפני התולעים שיש בו. זהו תיקונו של פרי זה!... ואיך זיל גמור.

מאותו היום והלאה, אותו חסיד בו פתחנו את הסיפור, לא זו בלבד שאינו אוכל תאנים, אלא מבאר ומסביר לכל מי שמעוניין לשמוע - למה נבראו התאנים

למעשה זה, אני עצמי הייתי עד:

בירושלים היה אדם שהשתייך לחסידות מסויימת, אשר היה נראה לעין כל ירא וחרד המקפיד על קלה כבחמורה, אך משום מה, היה אוכל תאנים בלי היסוס.

גם כאשר העירו לו שהתפרסם והוכח לעין כל שבכל התאנים יש תולעים ולא ניתן לנקותם, המשיך בשלו, וטענתו בפיו: "אם כדבריכם, בשביל מה ברא הקב"ה תאנים בעולם?"

לימים נתקלתי בסיפור חסידי, וכשספרתי לו את הסיפור כמסיח לפי תומי, מאז והלאה הפסיק לאכול תאנים. ומעשה שהיה כך היה.

הריז'ינער, רבי ישראל מרוז'ין זיע"א, היה עורך מידי שנה טיש פירות בט"ו בשבט.

אשמח לשמוע רעיונות והצעות ייעול - הכל יתקבל בברכה.

ישראל חיים בלומנטל.

לתרומות/הנצחות, או לקבלת העלון באימייל, וכן לתגובות: blu.israel@gmail.com

לע"נ הרה"ח רבי יהושע יהודה בהרה"ח רבי אברהם חיים זצ"ל נלב"ע ט"ו אייר התשנ"ג

כיצד מוכיחין?

נספח לעלון מס' 2

אלא כדבריו 'פשוט התגאה בחבורה שלי',
והחבורה הזו נשארה כך בוטרינה במשך
חודשים ארוכים....

אחד מתלמידיו של הרב טראובה זצ"ל,
סיפר לי על ת"ח מפורסם, ירא אלוקים
וגאון לא קטן, שלמד בישיבת נחלים.
כשלמד שם, הוא היה שחקן הכדורגל
המוצלח ביותר מכל בני הישיבה, נקרא לו
יענקל'ה לצורך הענין.

התלמידים בקשו מהרב טראובה לבוא
ולצפות בהם כשהם משחקים ומבקיעים
'גול' אך כמובן זה לא עניין אותו. אבל
כשיענקל'ה נכנס ללמוד בנחלים, אמר
הרב טראובה, כאשר יענקל'ה במגרש
אני בא לצפות במשחק... יחס חם ואוהב,
במקום בו נמצא התלמיד...

כך ירד אליו ועל ידי זה הצליח להעלות
אותו איתו עד שברבות הימים, אותו
יענקל'ה הפך להיות עטרת תפארת
לאברכי הכוללים בירושלים עיר הקודש...

בשבוע האחרון נלקח לבית עולמו ידידי
היקר והחביב, נעים שיחה ומאיר פנים לכל
אדם באשר הוא, הרב אשר זליג טראובה
הכהן זצ"ל. הוא לימד בין השאר בישיבת
נחלים, ועל כך בהמשך.

בנו נ"י הספידו וסיפר שאביו מעולם לא
הוכיח אותו ישירות. אבל הוא התקשר
אליו בתקופה ששמע שמשנתף בשיעור
תורה ושאל אותו איך היה בשיעור היום,
איך נהנית מן הדברים שנאמרו שם, וכו'.
כך הראה סקרנות והתעניינות ושאל אותו
על השיעור והתנהלותו, ומעניין שהוא
עשה את זה כל יום, יום אחרי יום, כל יום
היה מסוקרן לדעת איך היה בשיעור...
[נו, וכי אפשר בצורה כזו להפסיק ללכת
לשיעור??...]

בסוף הוא סיפר עוד, ונחנק מהתרגשות
תוך כדי אמירת הדברים, שבפעם
הראשונה שהוא כתב 'חבורה' [חידושי
תורה שחידש] בישיבה, כשחזר הביתה
ראה שאבא הניח את החבורה ששלח לו
בוטרינה' שבסלון, ולא כהצגה או יחצנות,

להמשך קיומו של העלון, למי שמכיר בערכו וחשיבותו,
מתקבלות תרומות לע"נ, או לשמחות וכדו'

לתרומות/הנצחות, או לקבלת העלון באימייל, וכן לתגובות: blu.israel@gmail.com

כיצד מוכיחין - במשנת רבותינו

אל תעיר ואל תאמר דבר

תוכחה, והלב כואב ודואב, עצה אחת יש לנו והיא לימוד התורה שהיא מתשת את כוחות הטומאה. כאשר עוזר הקב"ה לאדם והוא יכול לשבת בארבע אמות של הלכה, הוא משבר בזה את כח הטומאה והיצר הרע בכל העולם כולו, ואז כל הרשעים נכנעים מאליהם לקדושה העליונה!

ומביא שהעידו תלמידי החתם סופר שלאחר השיעור בחומש עם רש"י שלימדם בליל שישי ופירש את המקראות באופנים שונים, היו הם מתפללים ערבית בהתעוררות עצומה כמו בליל יום הכפורים עד שהייתה הרצפה רטובה מדמעות.

וסיים האדמו"ר מקלויזנבורג: וכשיבוא זמן להשיב לב אבות על בנים [לעתיד לבא] יבוא אליהו הנביא ויקבץ את כולם לבית המדרש וידרוש לפניהם דרוש עמוק בחריפות גג על גג ויתרץ להם כל הקושיות והאיבעיות, ובזה לבד יעורר את כח הדעת והחכמה לעשות תשובה אף בלא לומר דברי תוכחה כלל, כי עצם התורה תשפיע עליהם שמעצמם יעלה בזכרונם כל מחשבה דיבור ומעשה אסור שעברו, ויטיחו ראשם בקרקע בחרטה על עוונותיהם...

רבה הממונה על עריכת חופות מטעם הרבנות עלה לביתו של רבינו הגרי"ש אלישיב זצ"ל, ושאל על כתובה שנכתב בה 'חשון' במקום 'מרחשון' כפי שהיה ראוי לכתוב (רמ"א אבן העזר קכו, ז וב"נחלת שבעה" סימן ד), האם זה מעכב ופוסל את הכתובה.

תשובת רבינו היתה שכתוב בספר 'פתחי תשובה' שאינו מעכב בדיעבד.

אבל הוסיף רבינו:

שמע היטב למה שאני אומר לך! -

הרי אתה הממונה על עריכת חופות. אם תבוא לחופה, ותראה שראש הישיבה שהוזמן לסידור קידושין מילא את הכתובה, וכתב 'חשון' במקום 'מרחשון' - ועדיין לא נערכה החופה -

אל תעיר ואל תאמר דבר. כי גם שלא לבייש ולהכלים נקרא 'דיעבד'! (מתוך עלון לקראת שבת מלכתא)

האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל (דברי תורה בעידן רעוא דרעוין, בחקתי תשמ"א) מאריך ואומר שכאשר רואים רשעים המחרפים ומגדפים כלפי מעלה ואינם מקבלים

אשמח לשמוע רעיונות והצעות ייעול - הכל יתקבל בברכה.

ישראל חיים בלומנטל.

לתרומות/הנצחות, או לקבלת העלון באימייל, וכן לתגובות: blu.israel@gmail.com

נתרם ע"י ידיד נאמן לזיכוי הרבים.